

[Svend Haugaard.]

landsrådets budget absolut skal frem til offentligheden, og jeg mener også, det er rigtigt med meget stramme bestemmelser om revision.

Jeg tror, det er meget, meget vigtigt, at der ikke kan opstå myten om utidig flotthed. Der må passes meget stærkt på med diæter, med rejseudgifter, med lønninger osv.; selv om det kun er en meget lille andel af det samlede budget, er det meget ømtålige ting, og det er også vigtigt for den tilstrækkelige bevillingsvillighed i Danmark, at ingen er i stand til at henvise til, at man har været lidt for rundhåndet på disse områder.

Jeg kan med disse ord på mit partis vegne anbefale begge lovforslag.

Gunhild Due: Jeg er usikker over for flere ting i dette lovkompleks, men især over for 2 ting; den ene er, om det er rigtigt, at landsrådet har hovedindflydelsen på fordelingen mellem kommuner og landsråd. Jeg tror nok, man må arbejde henimod, at kommunerne hurtigt får en lidt større indflydelse på fordelingen af de penge, man nu skal have at arbejde med.

Den anden ting er, om fordelingen skal ske efter folketal. Der må være visse fællesudgifter, som er lige store, hvad enten det er en mindre eller en større kommune, og jeg ved ikke, om man ikke skal have en kombination; i hvert fald må vi se på det i udvalget.

Hvad angår lovforslaget om indførselsafgifter, har jeg en ganske lille ting, jeg gerne vil rejse, og som jeg har rejst i Grønlandsrådet, nemlig problemet med hensyn til de såkaldte enarmede tyveknægte, som man har fået indført på Grønland, uden at der betales afgift, sådan som det er tilfældet hernede. Jeg mener i og for sig overhovedet ikke, den slags skulle findes deroppe, men hvis man i liberalitetens navn absolut vil have dem, så må det dog i hvert fald være sådan, at der skal betales afgift af dem. Vi fandt i Grønlandsrådet, at vi passende kunne rejse spørgsmålet her, nu da loven foreslås ændret. For min skyld måtte man gerne lægge en meget, meget stor afgift på dem; og den afgift skulle selvfølgelig gå til landskassen, sådan at pengene kan gå tilbage igen i form af bedre sociale ydelser.

Hvad angår lovforslaget om kommunalbestyrelser og landsråd, ser jeg med tilfredshed, at man nu skal vælge kommunalrådsformand for hele valgperioden. Jeg må indrømme, at da jeg i begyndelsen arbejdede med de grønlandske ting og også besøgte kommunerne deroppe, følte jeg mig egentlig vældig tiltalt af, at man kunne vælge en formand hvert år, det lød jo demokratisk og godt. Men efterhånden har jeg fundet ud af, at det måske alligevel ikke er så særlig praktisk, især på grund af ét eneste forhold, nemlig kommunalrådenes stilling over for den kærner, der i forvejen står meget, meget stærkt i billedet. Man må nok foretrække, at man får en kommunalrådsformand, der sidder så lang tid, at han eller hun virkelig kan nå at komme så godt ind i tingene, at det ligesom kan styrke kommunalrådenes selvstændighed.

Jeg opfatter nu kun disse forslag som et meget lille skridt på vejen mod en større selvstændighed i de grønlandske kommuner. Et virkelig afgørende skridt tages først den dag, kommunerne selv kan ansætte en kærner, som er deres egen, og som er uafhængig af staten. Vi vil jo ret hurtigt komme til at beskæftige os med disse ting igen både i forbindelse med indførelsen af direkte skatter og i forbindelse med opgavefordelingen, og jeg håber, vi hurtigt må nå derhen, at kommunerne i Grønland bliver selvstændige også på den måde, at de har deres egen kærner.

Kjær Rasmussen: Så vidt vi kan se, er disse forslag af rent teknisk karakter. Landsrådets og kommunernes budgetmæssige og regnskabsmæssige funktioner foreslås ændret, så de kommer i overensstemmelse med, hvad der gælder for danske kommuner. Disse tekniske ændringer er sikkert ændringer til det bedre, set ud fra de givne forudsætninger. Derimod kan de nok give anledning til nogle principielle bemærkninger.

Er en mekanisk overførelse af teknokratisk-administrative strukturer fra det danske samfund til det grønlandske samfund heldig eller blot hensigtsmæssig? Sker den, er det under den stiltiende forudsætning, at den såkaldte ligestilling for grønlænderne betyder, at alt skal være ligesom i Danmark, altså grundlæggende: at Grønland